

NINA - Norsk institutt for naturforskning
Postboks 5685 Torgard
7485 Trondheim
Att. Arne Follestad

Kontakt saksbehandler

Cathrine Stabel Eltervåg, 51 56 89 15

Dispensasjon ilandstigning på holmer med ferdselsforbud, Orrevatnet, merking av hvitkinngås

Vedtak:

Statsforvalteren i Rogaland gir med dette Arne Follestad eller noen i hans sted (kvalifisert personell/lokale ornitologer) tillatelse til ilandstigning på holmer med ferdselsforbud i Orrevatnet naturreservat. Dette med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jfr. verneforskrift for Orrevatnet naturreservat. Formålet med ilandstigningen er merking av hvitkinngjess. Det er knyttet vilkår til dispensasjonen.

Følgende vilkår er knyttet til dispensasjonen:

1. Arbeidet skal foregå i tidsrommet 1. til 31. juli 2021.
 2. Det gis ikke dispensasjon til bruk av motorbåt i forbindelse med arbeidet.
 3. Av hensyn til fugl skal opphold og ferdsel i verneområdet være så kort og begrenset som mulig.
 4. Merkingen skal utføres av kvalifisert personell, og det skal ikke være flere enn 2 deltakere.
 5. Statsforvalteren skal ha tilsendt rapport fra arbeidet innen 1. desember 2021.
-

Søknaden

Vi viser til søknad fra Arne Follestad datert 28.06.2021 om dispensasjon fra *forskrift om fredning av Orrevatnet som naturreservat i Klepp kommune, Rogaland fylke*, for ilandstigning på holmer med ferdselsforbud i Orrevatnet. Omsøkt ilandstigning er nødvendig i forbindelse med fangst av ungekull (og voksne) av hvitkinngås for å kunne merke dem.

NINA v/ Arne Follestad har et pågående prosjekt med registrering av hekkende hvitkinngås i Orrevatnet. Prosjektet har pågått siden 2017. Bakgrunnen for den aktuelle søknaden er å utvide kunnskapsgrunnlaget til å kunne si mer om hvor gjessene oppholder seg utenom hekketiden. Det er derfor nødvendig å merke individer av hvitkinngås. Follestad planlegger å sette opp nett på land, og så lede noen av kullene inn i det fra vannet ved hjelp av folk i kano. Dette er mulig å gjøre på Kattaland, dersom hvitkinngjessene holder seg i bukta like ved. Dersom ikke kan det bli nødvendig med ilandstigning på holmer. For å ta høyde for dette søkes det derfor om dispensasjon fra ferdselsforbudet.

Innsamlet data vil være viktig supplement til lokal og regional forvaltning av hvitkinngås.

Hjemmelsgrunnlag

Det aktuelle naturreservatet ble vernet som del av verneplan for våtmark i Rogaland ved kongelig resolusjon av 20.12.1996, og er vernet gjennom følgende forskrift: *Forskrift om fredning av Orrevatnet som naturreservat, Klepp kommune, Rogaland*. Formålet med fredningen er å bevare et internasjonalt viktig våtmarksområde med naturlig tilhørende vegetasjon og dyreliv (Ramsar-status). Området har et spesielt rikt og interessant plante- og dyreliv. Reservatet har viktige funksjoner for fuglelivet hele året. Foruten de store ornitologiske verneverdiene finnes det interessante floristiske element, som blant annet plantene soleiegro, bustsivaks og mjukt havfruegras.

Av verneforskriftens kapittel IV pkt. 2 går det frem at: *Pattedyr og fugler, herunder deres hi, reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse som ikke følger av tiltak i medhold av kapittel VI-VIII*. Videre går det frem av kapittel IV pkt. 6 at det er forbud mot ilandstigning og ferdsel på holmene fra 1. april til og med 15. august. Dette er ifølge kapittel V pkt. 1 ikke til hinder for gjennomføring av tiltak i (...) oppsyns-, skjøtsels og forvaltningsøyemed.

En dispensasjon må i dette tilfelle vurderes etter naturmangfoldlovens § 48: *Dispensasjonshjemmel § 48 i naturmangfoldloven: Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.*

Begge vilkårene (ikke strid med verneformål, og ikke påvirke nevneverdig) må begge være oppfylt for evt. å kunne gi dispensasjon. Forvaltningsmyndigheten skal også vurdere presedensvirkningen av et evt. dispensasjonsvedtak.

Vurdering

Ifølge naturmangfoldloven (NML) § 7 skal alle offentlige avgjørelser vurderes etter lovens §§ 8-12:

Kunnskapsgrunnlaget for naturreservatet er godt. Hekkende hvitkinngjess ble sist talt i dette området i 2021. NML sitt krav om at beslutningen skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon (§ 8) er derfor oppfylt, og det er ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet (§ 9). Behovet for dispensasjon til merking er tilstede da forsøk på merking samtidig med registrering av antall i hekketiden (i 2019 og 2020) ikke har vært tilstrekkelig vellykket.

Etter § 10 i NML skal en påvirkning på et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Flere arter av gjess i Rogaland er i dag i sterk vekst. Merkingen skal gjennomføres i juli måned av kvalifisert personell (NINA, lokale ornitologer). Vi vurderer derfor at konsekvensene av ilandstigning og merking vil være liten for andre arter. Videre anser vi kravene i NML § 12 om miljøforsvarlige teknikker og metoder som oppfylt. § 11 i samme lov om dekning av kostnader ved miljøforringelse er ikke aktuelt.

For å sikre en god og bærekraftig forvaltning av hvitkinngås i Klepp kommune er det viktig å ha kunnskap om artens bestandsutvikling og hekkeområder. Planlagt merking vil gi utfyllende kunnskap om artens områdebruk utenom hekketida. Denne kunnskapen vil være til nytte både for kommunen og for Statsforvalteren som forvaltningsmyndighet for verneområdet.

Konklusjon

Omsøkt tiltak vil være klart forvaltningsrettet og av betydning for kunnskapen om verdiene i verneområdet jfr. verneformålet. Påvirkningen på verneverdiene vil være meget avgrenset og raskt forbigående; gitt at det utføres som planlagt. Begge vilkårene for å kunne gi dispensasjon etter § 48 er således oppfylt. Vi kan heller ikke se uheldig presedensvirkning av tillatelsen.

Statsforvalteren i Rogaland gir med dette Arne Follestad eller noen i hans sted (kvalifisert personell/lokale ornitologer) tillatelse til ilandstigning på holmer med ferdselsforbud i Orrevatnet naturreservat. Dette med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jfr. verneforskrift for Orrevatnet naturreservat. Det er knyttet vilkår til dispensasjonen.

Klage

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt jf. forvaltningslovens regler. Klagen sendes til Statsforvalteren og behandles av Miljødirektoratet dersom vi ikke endrer tiltaket.

Med hilsen

Per Kristian Austbø
ass. fylkesmiljøvernssjef

Cathrine Stabel Eltervåg
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi:

Klepp kommune Postboks 25 4358 Kleppe